

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ Νο 49213/99

Της **È È È**
κατά της Ελλάδας

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου συνεδριάζοντας στις 15 Νοεμβρίου 2001 ως Τμήμα αποτελούμενο από τους :

Κα F.Tulkens, *Πρόεδρος*

Κο Κ.Ροζάκη,

Κο P.Lorenzen,

Κα N.Vajić,

Κο A.Kovler,

Κο V.Zagrebel'sky

Κα E.Steiner, *Δικαστές,*

όπως και από τον Κο E.Fribergh, *Γραμματέα του Τμήματος,*

Σε σχέση με την ανωτέρω προσφυγή που υπεβλήθη στις 5 Ιανουαρίου 1999 και καταχωρήθηκε στις 29 Ιουνίου 1999,

Έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλε η εναγόμενη Κυβέρνηση και τις παρατηρήσεις που υπέβαλε σε απόκριση η προσφεύγουσα,

Έχοντας διασκεφθεί, αποφασίζει τα ακόλουθα :

ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Η προσφεύγουσα εταιρία έχει συσταθεί σύμφωνα με το

Ελληνικό δίκαιο, έχει την έδρα της στην Αθήνα και βρίσκεται υπό εκκαθάριση. Εκπροσωπείται ενώπιον του Δικαστηρίου από την Κα Σ.Σπηλιωτοπούλου-Κούκουλη του Δικηγορικού Συλλόγου της Αθήνας.

Τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης, όπως τα υπέβαλαν τα μέρη, είναι περιληπτικά τα ακόλουθα.

Το 1975 το Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Εμπορικών Καταστημάτων (εφεξής ΤΕΑΥΕΚ), ένα νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας¹, εκμίσθωσε στην προσφεύγουσα ένα ξενοδοχείο στην Αθήνα.

Στις 7 Αυγούστου 1981 το ΤΕΑΥΕΚ παραχώρησε στην προσφεύγουσα το δικαίωμα να μετατρέψει το ξενοδοχείο σε δικαστήριο και να το υπεκμισθώσει στο Δημόσιο για μία περίοδο πέντε ετών. Την ίδια ημερομηνία η προσφεύγουσα υπέγραψε μία συμφωνία με το Δημόσιο και το ΤΕΑΥΕΚ για την υπομίσθωση του κτηρίου στο Δημόσιο. Το μίσθωμα θα καταβαλλόταν από το Ταμείο Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτηρίων (εφεξής ΤΑΧΔΙΚ), ένα νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, και το Υπουργείο Δικαιοσύνης στο ΤΕΑΥΕΚ και την προσφεύγουσα.

Στις 15 Ιανουαρίου 1987 έγινε επανα-διαπραγμάτευση της υπομίσθωσης. Η προσφεύγουσα ζήτησε μία αύξηση 20%, την οποία το ΤΕΑΥΕΚ αποδέχθηκε. Το Δημόσιο αρνήθηκε. Δεν εκκένωσε, όμως, το μίσθιο, το οποίο εξακολουθεί να χρησιμοποιεί σήμερα για την στέγαση του Εφετείου Αθηνών. Το ΤΕΑΥΕΚ, θεωρώντας ότι η υπομίσθωση είχε τερματιστεί, ζήτησε από το Δημόσιο και το ΤΑΧΔΙΚ να καταβάλλουν ολόκληρο το μίσθωμα σε αυτό. Το Δημόσιο και το ΤΑΧΔΙΚ, μη γνωρίζοντας πού να καταβάλλουν το τμήμα του μισθώματος που παλαιότερα εισέπραττε η προσφεύγουσα, άρχισαν να καταθέτουν αυτό το τμήμα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

Στις 14 Μαΐου 1987 η προσφεύγουσα υπέβαλε αγωγή ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών κατά του Δημοσίου και του ΤΑΧΔΙΚ για το τμήμα του μισθώματος που της αναλογούσε από την 1 Ιανουαρίου 1987 έως τις 30 Ιουνίου

¹ Ακολούθως το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέλαβε από το Υπουργείο Υγείας την εποπτεία του ΤΕΑΥΕΚ.

1987 (πρώτη αγωγή). Στις 30 Σεπτεμβρίου 1987 το δικαστήριο έκανε δεκτή την αγωγή της προσφεύγουσας (απόφαση 11919/1987 σχετικά με την πρώτη αγωγή). Στις 14 Δεκεμβρίου 1987 οι εναγόμενοι προσέφυγαν κατά της απόφασης. Στις 19 Ιανουαρίου 1988 το ΤΕΑΥΕΚ παρενέβη στην διαδικασία υπέρ των εκκαλούντων.

Στις 18 Μαρτίου 1988 η Βουλή ψήφισε ένα νόμο (Ν.1759/1988) με τίτλο 'ασφαλιστική κάλυψη μη ασφαλισμένων ομάδων, βελτίωση ασφαλιστικής προστασίας και άλλες διατάξεις'. Το Άρθρο 34 παρα.3 του νόμου αυτού προβλέπει τον τερματισμό μισθώσεων ακινήτων κυριότητας ταμείων κοινωνικής ασφάλισης που τελούν υπό την εποπτεία του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εάν το ακίνητο χρησιμοποιείται για εμπορικό σκοπό από πρόσωπο άλλο από τον μισθωτή. Στην περίπτωση αυτή, η μίσθωση εξακολουθεί μεταξύ του ιδιοκτήτη και του υπομισθωτή. Η επεξηγηματική αναφορά ανέφερε ότι η υπομισθώσεις αυτού του τύπου ανανεώνονταν συνεχώς και ήταν 'δυσμενείς και ασύμφορες' για τα ταμεία, καθώς ήταν ο μισθωτής που κεφαλαιοποιούσε το μεγαλύτερο τμήμα του μισθώματος. Έτσι, ο σκοπός της διάταξης ήταν να 'σταματήσει την εκμετάλλευση των ταμείων κοινωνικής ασφάλισης και των συνταξιούχων τους'.

Στις 22 Μαρτίου 1988 το Εφετείο Αθηνών απέρριψε και την έφεση του Δημοσίου και του ΤΑΧΔΙΚ και την παρέμβαση του ΤΕΑΥΕΚ (απόφαση 4257/1988 σε σχέση με την πρώτη αγωγή).

Το ΤΑΧΔΙΚΑ και το Δημόσιο υπέβαλαν αίτηση αναίρεσης. Το ΤΕΑΥΕΚ όχι. Στις 29 Ιουνίου 1988 ο Άρειος Πάγος απέρριψε την αίτηση αναίρεσης. Έκρινε ότι η υπομίσθωση είχε ανανεωθεί σιωπηρά και ότι το Δημόσιο, που εξακολουθούσε να κάνει χρήση του κτηρίου, ήταν υποχρεωμένο να καταβάλλει στην προσφεύγουσα το τμήμα του μισθώματος που της αναλογούσε. Ο Άρειος Πάγος δεν αναφέρθηκε στο Ν.1759/1988 (απόφαση 1255/1988 σε σχέση με την πρώτη αγωγή). Ακολούθως, τα ποσά που είχε ορίσει το δικαστήριο καταβλήθηκαν στην προσφεύγουσα.

Στις 12 Αυγούστου 1988 η προσφεύγουσα υπέβαλε αγωγή

ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών κατά του Δημοσίου και του ΤΑΧΔΙΚ για το τμήμα του μισθώματος που της αναλογούσε για την περίοδο από 18 Μαρτίου 1988 έως 30 Σεπτεμβρίου 1988 (δεύτερη αγωγή). Οι εναγόμενοι βασίστηκαν στο άρθρο 34 παρα.3 του Ν.1759/1988. Η προσφεύγουσα ισχυρίστηκε ότι η συγκεκριμένη διάταξη προσέκρουε στις συνταγματικές αρχές της ισότητας και της διακρίσεως των εξουσιών. Το ΤΕΑΥΕΚ παρενέβη στην διαδικασία διεκδικώντας το μίσθωμα για το ίδιο. Στις 14 Μαρτίου 1989 το δικαστήριο έκανε δεκτή την παρέμβαση του ΤΕΑΥΕΚ και απέρριψε την αγωγή (απόφαση 1399/1989 σχετικά με την δεύτερη αγωγή). Η προσφεύγουσα προσέφυγε κατά της απόφασης.

Στις 20 Μαΐου 1989 η προσφεύγουσα υπέβαλε αγωγή κατά του Δημοσίου και του ΤΑΧΔΙΚ για το τμήμα του μισθώματος που της αναλογούσε για την περίοδο από 1^η Οκτωβρίου 1988 έως 30 Σεπτεμβρίου 1989 (τρίτη αγωγή). Στις 20 Δεκεμβρίου 1989 η προσφεύγουσα υπέβαλε αγωγή κατά του Δημοσίου και του ΤΑΧΔΙΚ για το τμήμα του μισθώματος που της αναλογούσε για την περίοδο από 1^η Οκτωβρίου 1989 έως 31 Δεκεμβρίου 1989 (τέταρτη αγωγή). Το ΤΕΑΥΕΚ παρενέβη και στις δύο αγωγές, ζητώντας το μίσθωμα για τον εαυτό του.

Στις 5 Φεβρουαρίου 1990 το Εφετείο Αθηνών έκανε δεκτή την έφεση της προσφεύγουσας κατά της από 14 Μαρτίου 1989 απόφασης του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου για τον λόγο ότι το Άρθρο 34 παρα.3 του Ν.1759/1988 δεν είχε εφαρμογή στην προκειμένη υπόθεση, η οποία δεν αφορούσε τη 'εμπορική' μίσθωση (απόφαση 1206/1990 αναφορικά με την δεύτερη αγωγή). Το Δημόσιο, το ΤΑΧΔΙΚ και το ΤΕΑΥΕΚ υπέβαλαν αίτηση αναίρεσης. Η προσφεύγουσα υπέβαλε επίσης αίτηση αναίρεσης, ισχυριζόμενη ότι τα δικαστήρια θα έπρεπε να κηρύξουν το Άρθρο 34 παρα.3 του Ν.1759/1988 αντισυνταγματικό, καθώς παραβίαζε το δικαίωμα στην ίση μεταχείριση, το δικαίωμα στην περιουσία και την αρχή της διάκρισης των εξουσιών.

Στις 17 Μαΐου 1990 το Πρωτοδικείο έκανε δεκτές τις από 20 Μαΐου 1989 και 20 Δεκεμβρίου 1989 αγωγές της προσφεύγουσας, για τον λόγο ότι το Άρθρο 34 παρα.3 του

N.1759/1988 δεν είχε εφαρμογή (απόφαση 3395/1990 σχετικά με την τρίτη αγωγή και απόφαση 3398/1990 σχετικά με την τέταρτη αγωγή). Το Δημόσιο, το ΤΑΧΔΙΚ και το ΤΕΑΥΕΚ προσέφυγαν κατά της απόφασης. Η προσφεύγουσα επίσης προσέφυγε κατά της απόφασης, ζητώντας την κήρυξη του Άρθρου 34 παρα.3 του N.1759/1988 ως αντισυνταγματικού.

Στις 20 Ιουνίου 1990 η προσφεύγουσα υπέβαλε αγωγή κατά του Δημοσίου και του ΤΑΧΔΙΚ ζητώντας το τμήμα του μισθώματος που της αναλογούσε για την περίοδο από 1^{ης} Ιανουαρίου 1990 έως 30 Ιουνίου 1990 (πέμπτη αγωγή). Το ΤΕΑΥΕΚ παρενέβη. Στις 30 Ιανουαρίου 1991 το Πρωτοδικείο έκανε δεκτή την αγωγή για τον λόγο ότι το Άρθρο 34 παρα.3 του N.1759/1988 δεν είχε εφαρμογή (απόφαση 3543/1991 σχετικά με την πέμπτη αγωγή). Το Δημόσιο, το ΤΑΧΔΙΚ και το ΤΕΑΥΕΚ προσέφυγαν κατά της απόφασης. Το ίδιο και η προσφεύγουσα, η οποία βασίστηκε στην επικαλούμενη αντισυνταγματικότητα της ανωτέρω διάταξης.

Στις 30 Οκτωβρίου 1990 η προσφεύγουσα υπέβαλε αγωγή κατά του Δημοσίου και του ΤΑΧΔΙΚ ζητώντας το τμήμα του μισθώματος που της αναλογούσε για την περίοδο από 1^{ης} Ιουλίου 1990 έως 31 Δεκεμβρίου 1990 (έκτη αγωγή) και στις 16 Ιουλίου 1991 υπέβαλε ξανά αγωγή κατά των ιδίων για το τμήμα του μισθώματος που της αναλογούσε για την περίοδο από 1^{ης} Ιανουαρίου 1991 έως 31 Ιουνίου 1991 (έβδομη αγωγή). Το ΤΕΑΥΕΚ παρενέβη.

Στις 31 Ιουλίου 1991 το Πρωτοδικείο έκανε δεκτή την αγωγή της 30^{ης} Οκτωβρίου 1990 για τον λόγο ότι το Άρθρο 34 παρα.3 του N.1759/1988 δεν είχε εφαρμογή (απόφαση 6556/91 σχετικά με την έκτη αγωγή). Το Δημόσιο, το ΤΑΧΔΙΚ και το ΤΕΑΥΕΚ προσέφυγαν κατά της απόφασης. Η εκδίκαση της έφεσης εκκρεμεί ακόμα.

Στις 15 Νοεμβρίου 1991 το Εφετείο Αθηνών απέρριψε τις εφέσεις του Δημοσίου, του ΤΑΧΔΙΚ και του ΤΕΑΥΕΚ κατά των πρωτοβάθμιων αποφάσεων της 17^{ης} Μαΐου 1990 που έκριναν ότι το Άρθρο 34 παρα.3 του N.1759/1988 δεν είχε εφαρμογή (απόφαση 9995/1991 σε σχέση με την τρίτη αγωγή και απόφαση 9994/1991 σε σχέση με την τέταρτη αγωγή).

Στις 8 Ιανουαρίου 1992 η προσφεύγουσα υπέβαλε αγωγή κατά του Δημοσίου και του ΤΑΧΔΙΚ για το τμήμα του μισθώματος που της αναλογούσε για την περίοδο από 1^{ης} Ιουλίου 1991 έως 30 Δεκεμβρίου 1991 (όγδοη αγωγή). Η εκδίκαση της αγωγής εκκρεμεί ακόμα.

Στις 10 Φεβρουαρίου 1992 το Εφετείο Αθηνών απέρριψε την έφεση του Δημοσίου, του ΤΑΧΔΙΚ και του ΤΕΑΥΕΚ κατά της από 30 Ιανουαρίου 1991 πρωτοβάθμιας απόφασης (απόφαση 1308/92 σε σχέση με την πέμπτη αγωγή). Το Δημόσιο, το ΤΑΧΔΙΚ και το ΤΕΑΥΕΚ δεν υπέβαλαν αίτηση αναίρεσης.

Στις 30 Ιουνίου 1992 το Πρωτοδικείο έκανε δεκτή την αγωγή της 16^{ης} Ιουλίου 1991 για τον λόγο ότι το Άρθρο 34 παρα.3 του Ν.1759/1988 δεν είχε εφαρμογή (απόφαση 6146/1992 σχετικά με την έβδομη αγωγή). Το Δημόσιο, το ΤΑΧΔΙΚ και το ΤΕΑΥΕΚ προσέφυγαν κατά της απόφασης. Η εκδίκαση της έφεσης εκκρεμεί ακόμα.

Στις 28 Ιουλίου 1992 η προσφεύγουσα υπέβαλε αγωγή για το τμήμα του ενοικίου που της αναλογούσε για την περίοδο από 1^{ης} Ιανουαρίου 1992 έως 30 Ιουνίου 1993 (ένατη αγωγή). Η εκδίκαση της αγωγής εκκρεμεί ακόμα.

Στις 17 Μαρτίου 1993 η προσφεύγουσα υπέβαλε αγωγή για το τμήμα του ενοικίου που της αναλογούσε για την περίοδο από 1^{ης} Ιουλίου 1993 έως 31 Δεκεμβρίου 1992 (δέκατη αγωγή). Η εκδίκαση της αγωγής εκκρεμεί ακόμα.

Στις 23 Μαρτίου 1993 η προσφεύγουσα υπέβαλε αγωγή για το τμήμα του ενοικίου που της αναλογούσε για την περίοδο από 1^{ης} Ιανουαρίου 1993 έως 30 Ιουνίου 1993 (ενδέκατη αγωγή). Η εκδίκαση της αγωγής εκκρεμεί ακόμα.

Στις 21 Ιουλίου 1993 ο Άρειος Πάγος έκανε δεκτή την αίτηση αναιρέσεως του Δημοσίου, του ΤΑΧΔΙΚ και του ΤΕΑΥΕΚ κατά της από 5 Φεβρουαρίου 1990 απόφασης του Εφετείου, κρίνοντας ότι, σύμφωνα με το Άρθρο 34 παρα.3 του Ν.1759/1988, το ΤΕΑΥΕΚ δικαιούταν ολόκληρο το μίσθωμα (απόφαση 770/1993 σε σχέση με την δεύτερη αγωγή). Την ίδια ημερομηνία, όμως, απέρριψε τις αιτήσεις αναιρέσεως τους κατά των από 15 Νοεμβρίου 1991 αποφάσεων του Εφετείου, κρίνοντας ότι το Εφετείο είχε ορθά αποφασίσει επί της τρίτης και της

τέταρτης αγωγής, καθώς δεσμευόταν τότε από το δεδικασμένο που δημιουργούσε η από 5 Φεβρουαρίου 1990 προηγούμενη απόφασή του (απόφαση 768/1993 σχετικά με την τρίτη αγωγή και απόφαση 769/1993 σχετικά με την τέταρτη αγωγή). Η προσφεύγουσα κοινοποίησε αυτές τις αποφάσεις στο Δημόσιο και το ΤΑΧΔΙΚ στις 14 Φεβρουαρίου 1994. Σύμφωνα με το Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, η προθεσμία για την άσκηση του ένδικου μέσου της αναψηλάφησης αυτών των αποφάσεων είναι δεκαπέντε ημέρες. Σύμφωνα, όμως, με έναν ειδικό νόμο, το Δημόσιο και το ΤΑΧΔΙΚ είχαν δικαίωμα να προσβάλουν αυτές τις αποφάσεις εντός προθεσμίας τριάντα ημερών.

Στις 10 Μαρτίου 1994 το Δημόσιο και το ΤΑΧΔΙΚ υπέβαλαν αίτηση στο Εφετείο ζητώντας την αναψηλάφηση των δύο αποφάσεων του από 15 Νοεμβρίου 1991 και κατόπιν της απόφασής του από 10 Φεβρουαρίου 1992. Στις 28 Δεκεμβρίου 1994 το Εφετείο έκανε δεκτή την πρώτη τους αίτηση (που αφορούσε τις δύο αποφάσεις της 15 Νοεμβρίου 1991), έκρινε ότι το Άρθρο 34 παρα.3 του Ν.1759/1988 είχε εφαρμογή και δεν ήταν αντισυνταγματικό και εξαφάνισε τις πρωτοβάθμιες αποφάσεις (απόφαση 6854/1994 σχετικά με την τρίτη αγωγή και απόφαση 6851/1994 σχετικά με την τέταρτη αγωγή).

Στις 14 Ιουλίου 1995 το Εφετείο αναψηλάφησε επίσης την απόφασή του από 10 Φεβρουαρίου 1992 (απόφαση 8229/1995 σε σχέση με την πέμπτη αγωγή).

Η προσφεύγουσα υπέβαλε αίτηση αναιρέσεως κατά των αποφάσεων 6851/1994 και 8229/1995. Ισχυρίστηκε ότι οι αιτήσεις αναψηλάφησης ήταν εκπρόθεσμες. Επικαλέστηκε επίσης παραβίαση των Αρθρων 6 παρα.1 της Σύμβασης και 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου.

Την 1^η Απριλίου 1998 ο Άρειος Πάγος απέρριψε την αίτηση αναιρέσεως κρίνοντας ότι ήταν αβάσιμη. Κατ'αρχήν, το δικαστήριο έκρινε ότι οι αιτήσεις αναψηλάφησης είχαν υποβληθεί εντός της νόμιμης προθεσμίας των τριάντα ημερών που ισχύει για προσφυγές του Δημοσίου. Περαιτέρω, θεώρησε ότι η προσφεύγουσα δεν είχε στηρίξει επαρκώς τις αιτιάσεις της σύμφωνα με το Άρθρο 6 παρα.1 της Σύμβασης και το Άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου (απόφαση 480/1998

σχετικά με την τέταρτη αγωγή και απόφαση 479/1998 σχετικά με την πέμπτη αγωγή). Οι αποφάσεις αυτές καθαρογράφηκαν την 1^η Ιουνίου 1998 και αρχειοθετήθηκαν στις 2 Ιουλίου 1998. Ο Άρειος Πάγος δεν επιδίδει τις αποφάσεις του. Η προσφεύγουσα έλαβε γνώση των αποφάσεων στις 7 Ιουλίου 1998.

ΑΙΤΙΑΣΕΙΣ

Η προσφεύγουσα αιτιάζεται σύμφωνα με το Άρθρο 6 παρα.1 της Σύμβασης για τη νομοθετική παρέμβαση στη δικαστική διαμάχη που ξεκίνησε με το Δημόσιο και το ΤΑΧΔΙΚ. Αιτιάζεται επίσης ότι τα εθνικά δικαστήρια δεν τήρησαν την αρχή της ισότητας των όπλων. Η προσφεύγουσα αιτιάζεται ακόμα ότι της στέρησαν αδικαιολόγητα το δικαίωμά της στο τμήμα της του μισθώματος, που αποτελεί 'περιουσία' σύμφωνα με το Άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου. Υπογραμμίζει στο σημείο αυτό ότι το ποσόν του οφειλόμενου μισθώματος βάσει της σύμβασης ποτέ δεν αμφισβητήθηκε. Το μόνο διακυβευόμενο θέμα στις διαδικασίες ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων ήταν το σε ποιόν θα έπρεπε να καταβληθεί το τμήμα του μισθώματος. Τέλος, η προσφεύγουσα επικαλείται επίσης τα Άρθρα 13 και 14 σε συνδυασμό με το Άρθρο 6 παρα.1 της Σύμβασης και με το Άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου.

Ο ΝΟΜΟΣ

1. Η προσφεύγουσα αιτιάζεται ότι η νομοθετική παρέμβαση στην δικαστική διαμάχη της με το Δημόσιο και το ΤΑΧΔΙΚ αποτελεί παραβίαση του δικαιώματός της στην δίκαια εκδίκαση της υπόθεσής της. Αιτιάζεται επίσης ότι παραβιάστηκε η αρχή της ισότητας των όπλων, καθώς το Δημόσιο και το ΤΑΧΔΙΚ απολάμβαναν ειδικών 'δικονομικών προνομίων' στην άσκηση των αιτήσεων αναψηλάφησής τους ενώπιον του Εφετείου. Η προσφεύγουσα επικαλείται το Άρθρο 6 παρα.1 της Σύμβασης, που ορίζει τα ακόλουθα:

‘Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να δικαστεί η υπόθεσή του δίκαια, δημόσια... από... δικαστήριο, που λειτουργεί νόμιμα, το

οποίο θα αποφασίσει ... επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως... '.

A. Οι ενστάσεις της Κυβέρνησης

Η Κυβέρνηση ισχυρίζεται κατ'αρχήν ότι η προσφυγή υποβλήθηκε εκπρόθεσμα. Κατά τη γνώμη της, η εξάμηνη περίοδος ξεκινά από τις 21 Ιουλίου 1993, που είναι η ημερομηνία κατά την οποία εκδόθηκε η απόφαση με αριθμό 770/1993. Σύμφωνα με την απόφαση αυτή το ΤΕΑΥΕΚ δικαιούνταν ολόκληρο το μίσθωμα δυνάμει του Άρθρου 34 παρα.3 του Ν.1759/1988. Με αυτόν τον τρόπο η διαφορά είχε διευθετηθεί οριστικά και οποιαδήποτε περαιτέρω αγωγή δεν είχε καμία προοπτική επιτυχίας. Άλλως, η Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι οι οριστικές εθνικές αποφάσεις, που εκδόθηκαν από τον Άρειο Πάγο την 1^η Απριλίου 1998, καθαρογράφηκαν την 1^η Ιουνίου 1998 και αρχειοθετήθηκαν στις 2 Ιουλίου 1998, συνεπώς περισσότερο από έξι μήνες πριν από την ημερομηνία κατά την οποία υποβλήθηκε η προσφυγή στο Δικαστήριο.

Η Κυβέρνηση περαιτέρω υποβάλλει το επιχείρημα ότι η προσφεύγουσα δεν εξάντλησε ποτέ τα εσωτερικά ένδικα μέσα, καθώς δεν μπόρεσε να στηρίξει τις αιτιάσεις της σύμφωνα με το Άρθρο 6 παρα.1 της Σύμβασης και το Άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου ενώπιον του Αρείου Πάγου. Κατά τη γνώμη της, πρόκειται για ένα δικονομικό σφάλμα που συνιστά μη εξάντληση των εσωτερικών ένδικων μέσων.

Η προσφεύγουσα αμφισβητεί τα επιχειρήματα της Κυβέρνησης. Υπογραμμίζει ότι μετά την απόφαση 770/1993 ο Άρειος Πάγος εξέδωσε δύο αποφάσεις που ήταν ευνοϊκές γι'αυτήν (απόφαση 768/1993 αναφορικά με την τρίτη αγωγή και απόφαση 769/1993 αναφορικά με την τέταρτη αγωγή). Η προσφεύγουσα βεβαιώνει ότι δεν είχε κανένα λόγο να εγκαταλείψει τις άλλες αγωγές της ή να θεωρήσει ότι είχε χάσει κάθε προοπτική επιτυχίας. Περαιτέρω, τονίζει ότι δεν μπορεί να της αποδοθεί καμία αμέλεια στην υποβολή της προσφυγής της στο Δικαστήριο. Αναφορικά με την εξάντληση των εσωτερικών ένδικων μέσων, η προσφεύγουσα τονίζει ότι επέστησε την

προσοχή του Αρείου Πάγου στα σημεία που τώρα υποβάλλει στο Δικαστήριο.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι σύμφωνα με το Άρθρο 35 παρα.1 της Σύμβασης ‘δεν μπορεί να επιληφθεί της υπόθεσης παρά μόνον κατόπιν εξαντλήσεως των εσωτερικών ενδίκων μέσων σύμφωνα με τους γενικώς παραδεδεγμένους κανόνες διεθνούς δικαίου και εντός προθεσμίας έξι μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία εκδόθηκε η εσωτερική τελεσίδικη απόφαση’.

Το Δικαστήριο θεωρεί ότι η Κυβέρνηση δεν απέδειξε ότι από τις 21 Ιουλίου 1993, όταν εκδόθηκε η απόφαση 770/1993, η προσφεύγουσα θα έπρεπε εύλογα να γνωρίζει ότι δεν διέθετε πλέον κανένα αποτελεσματικό ένδικο μέσο, ιδιαίτερα δεδομένου ότι ο Άρειος Πάγος εξέδωσε δύο ευνοϊκές για την προσφεύγουσα αποφάσεις την ίδια ημερομηνία.

Ακόμη, το Δικαστήριο σημειώνει ότι οι οριστικές εσωτερικές αποφάσεις του Αρείου Πάγου καθαρογράφηκαν την 1^η Ιουνίου 1998 και αρχειοθετήθηκαν στις 2 Ιουλίου 1998. Από αυτήν την τελευταία ημερομηνία κάθε ενδιαφερόμενο μέρος μπορούσε να αποκτήσει αντίγραφο τους. Η προσφεύγουσα το έκανε μόνον πέντε ημέρες αργότερα, στις 7 Ιουλίου 1998, και υπέβαλε την προσφυγή της στο Δικαστήριο λιγότερο από έξι μήνες αργότερα, στις 5 Ιανουαρίου 1999. Το Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει δεν μπορεί να αναμένεται ότι τα μέρη θα ρωτούν κάθε μέρα εάν έχει εκδοθεί μία απόφαση που δεν τους έχει επιδοθεί (δείτε την από 22 Οκτωβρίου 1997 απόφαση στην υπόθεση Παπαγεωργίου κατά Ελλάδας, *Reports of Judgments and Decisions* 1997-VI, σελ.2287 παρα.32).

Για τους ανωτέρω λόγους, το Δικαστήριο θεωρεί ότι η προσφεύγουσα έχει συμμορφωθεί με την προθεσμία των έξι μηνών. Συνεπώς, απορρίπτει την ένσταση της Κυβέρνησης.

Όσον αφορά την εξάντληση των εσωτερικών ενδίκων μέσω, το Δικαστήριο επαναλαμβάνει ότι σκοπός αυτού του κανόνα είναι να παρέχει στα Συμβαλλόμενα Κράτη την ευκαιρία να εμποδίζουν ή να αποκαθιστούν τις επικαλούμενες ενώπιόν τους παραβιάσεις πριν αυτές υποβληθούν στο Δικαστήριο. Αυτός ο κανόνας θα πρέπει να εφαρμόζεται ‘με κάποιο βαθμό

ελαστικότητας και χωρίς υπερβολική τυπικότητα', αρκεί να γίνεται αναφορά στις αιτιάσεις που πρόκειται να υποβληθούν στο Δικαστήριο 'τουλάχιστον στην ουσία και σε συμμόρφωση με τις τυπικές προϋποθέσεις και τα χρονικά όρια που ορίζει το εσωτερικό δίκαιο' ενώπιον των εθνικών αρχών (*Fressoz και Roire κατά της Γαλλίας* [GC], No 29183/95 παρα.37, ECHR 1999-I).

Στην προκειμένη υπόθεση το Δικαστήριο σημειώνει ότι η προσφεύγουσα έθεσε ξεκάθαρα ενώπιον του Αρείου Πάγου τις αιτιάσεις της σύμφωνα με τα Άρθρα 6 παρα.1 της Σύμβασης και 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου. Αληθεύει ότι ο Άρειος Πάγος απέρριψε τα σχετικά επιχειρήματα ως αβάσιμα, δεν μπορεί όμως να υποστηριχθεί ότι αυτό ισοδυναμεί με δικονομικό σφάλμα που συνιστά μη εξάντληση των εσωτερικών ένδικων μέσων.

Συνεπώς, το Δικαστήριο απορρίπτει την ένσταση της Κυβέρνησης.

B. Η ουσία της αιτιάσεως

Η Κυβέρνηση δηλώνει ότι ο Ν.1759/1988 δεν είχε αναδρομική ισχύ και ότι τα εσωτερικά δικαστήρια τον εφάρμοσαν μόνον σε διαδικασίες που ξεκίνησαν μετά την έναρξη ισχύος του.

Όσον αφορά την επικαλούμενη παραβίαση της αρχής της ισότητας των όπλων, η Κυβέρνηση δηλώνει ότι το γεγονός ότι το Δημόσιο και το ΤΑΧΔΙΚ διέθεταν και έκαναν χρήση μακρύτερης προθεσμίας σε σύγκριση με τους ιδιώτες για την υποβολή της αίτησης αναψηλάφησής τους δεν επηρέασε αρνητικά κανένα από τα προστατευόμενα δικαιώματα της προσφεύγουσας.

Η προσφεύγουσα αναφέρεται στον χρόνο και τον τρόπο της υιοθέτησης του Ν.1759/1988. Ο νόμος ψηφίστηκε αφού η προσφεύγουσα είχε κερδίσει την πρώτη αγωγή της ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Η προσφεύγουσα παραδέχεται ότι ο νόμος άρχισε να ισχύει σε ημερομηνία που επόταν της περιόδου υπομίσθωσης που αφορούσε η εκκρεμούσα πρώτη αγωγή της, αλλά τονίζει ότι, παρόλ'αυτά, προσδιόριζε

την έκβαση των διαδικασιών που ήταν σίγουρο ότι θα ακολουθούσαν και που θα είχαν την ίδια νομική βάση και το ίδιο αντικείμενο με την υπόθεση που εκκρεμούσε. Χωρίς τη νομοθετική παρέμβαση το Δημόσιο θα είχε χάσει όλες τις ακόλουθες υποθέσεις. Περαιτέρω, η προσφεύγουσα δηλώνει ότι ήταν ο συγκεκριμένος στόχος του Άρθρου 34 παρα.3 και ότι η Κυβέρνηση δεν κατάφερε να αποδείξει, ή έστω να υποστηρίξει ότι η αμφισβητούμενη διάταξη είχε εφαρμογή σε άλλη υπόθεση. Τέλος, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το Άρθρο 34 παρα.3 ήταν μέρος ενός νομοθετήματος που δεν είχε καμία σχέση με αυτήν την διάταξη. Υπογραμμίζει ότι η απουσία τέτοιας σχέσης απαγορεύεται από το Άρθρο 75 παρα.5 του Συντάγματος της Ελλάδας, που προβλέπει ότι ‘νομοσχέδιο ή πρόταση νόμου που περιέχει διατάξεις άσχετες με το κύριο αντικείμενό τους δεν θα εισάγεται για συζήτηση’.

Τέλος, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το γεγονός ότι δεν εμποδίστηκε, από τα ‘δικονομικά προνόμια’ που απολαμβάνει το Δημόσιο, από το να συμμορφωθεί με οποιαδήποτε προθεσμία δεν έχει σχέση, και ότι οι παρατεταμένες προθεσμίες και η χρήση τους από το Δημόσιο συνιστούν από μόνα τους παραβίαση της Σύμβασης.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η αρχή του κανόνα δικαίου και η έννοια της δίκαιης εκδίκασης που ενσωματώνονται στο Άρθρο 6 εμποδίζουν οποιαδήποτε παρέμβαση από το νομοθετικό σώμα - με την εξαίρεση εκείνων που επιβάλλονται για λόγους δημοσίου συμφέροντος - στην απονομή δικαιοσύνης σχεδιασμένη να επηρεάσει τον δικαστικό προσδιορισμό μίας διαφοράς (δείτε, μεταξύ άλλων αρχών, *Zielinski και Pradal & Gonzalez και Άλλοι κατά της Γαλλίας* [GC], No 24846/94 και No 34165/96 έως 34173/96, παρα.57, ECHR 1999-VII). Το νομοθετικό σώμα, όμως, δεν εμποδίζεται κατ’αρχήν σε αστικές υποθέσεις από την υιοθέτηση νέων, ακόμη και αναδρομικών διατάξεων για την ρύθμιση δικαιωμάτων που προκύπτουν από τους υπάρχοντες νόμους (δείτε Παπαγεωργίου κατά Ελλάδα, ως ανωτέρω, σελ.2288, παρα.37).

Στην προκειμένη περίπτωση δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι το Άρθρο 34 παρα.3 του Ν.1759/1988 έθεσε τέλος στην

συμφωνία μίσθωσης μεταξύ της προσφεύγουσας και του ΤΕΑΥΕΚ, ενός νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου υπό την εποπτεία του Δημοσίου. Αυτό το ζήτημα δεν υπόκειται στην κρίση του Δικαστηρίου. Το Δικαστήριο είναι μόνον αρμόδιο να εξετάσει εάν το Δημόσιο παραβίασε τα δικαιώματα της προσφεύγουσας σύμφωνα με το Άρθρο 6 παρα.1 παρεμβαίνοντας με αποφασιστικό τρόπο προκειμένου να εξασφαλίσει ότι η έκβαση της δικαστικής διαμάχης στην οποία συμμετείχε θα ήταν ευνοϊκή για αυτό (δείτε την από 9 Δεκεμβρίου 1994 απόφαση στην υπόθεση Στραν Ελληνικά Διυλιστήρια και Στρατής Ανδρεάδης κατά της Ελλάδας, Σειρά Α Νο 301-B, σελ.82, παρα.52).

Στο σημείο αυτό, το Δικαστήριο σημειώνει ότι στις 18 Μαρτίου 1988, όταν ψηφίστηκε ο Ν.1759/1988, μόνον η πρώτη δίκη εκκρεμούσε. Αυτή δίκη έληξε χωρίς την εφαρμογή του Ν.1759/1988, με απόφαση ευνοϊκή για την προσφεύγουσα. Όλες οι άλλες νομικές διαδικασίες κινήθηκαν μετά την έναρξη ισχύος του Ν.1759/1988 και αφορούσαν αξιώσεις μισθώματος για την περίοδο από 18 Μαρτίου 1988 και μετά. Είναι ξεκάθαρο ότι αυτές οι ακόλουθες αγωγές έχουν ήδη αποτύχει ή είναι καταδικασμένες να αποτύχουν ως αποτέλεσμα της ψήφισης του νόμου, που έθεσε τέλος στην μίσθωση (στην οποία η προσφεύγουσα στήριζε τις αξιώσεις της) από την ανωτέρω ημερομηνία και μετά. Αυτό το αποτέλεσμα, όμως, δεν μπορεί να κριθεί ως ισοδύναμο με παρέμβαση από τις αρχές σε εκκρεμούσες δίκες στις οποίες συμμετέχουν.

Επιπλέον, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι 'ισότητα των όπλων' σημαίνει ότι σε κάθε μέρος πρέπει να παρέχεται εύλογη ευκαιρία να παρουσιάσει την υπόθεσή του υπό συνθήκες που δεν τον κάνουν να μειονεκτεί ουσιαστικά σε σχέση με τον αντίδικό του. Στην παρούσα υπόθεση δεν υπάρχει κανένα απολύτως στοιχείο που να αποδεικνύει ότι η προσφεύγουσα ζημιώθηκε με οποιονδήποτε τρόπο από το γεγονός ότι το Δημόσιο και το ΤΑΧΔΙΚ υπέβαλαν τις αιτήσεις τους για την αναψηλάφηση των αποφάσεων του Εφετείου Αθηνών εντός της ειδικής προθεσμίας των τριάντα ημερών που προβλέπει ο νόμος.

Συνεπώς, το μέρος αυτό της προσφυγής είναι εμφανώς

αβάσιμο και πρέπει να απορριφθεί σύμφωνα με το Άρθρο 35 παρα.3 και 4 της Σύμβασης.

2. Η προσφεύγουσα αιτιάζεται ότι ο Ν.1759/1988 της στέρησε τα κεκτημένα συνταγματικά της δικαιώματα που αποτελούν περιουσία σύμφωνα με την έννοια του Άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου. Αυτή η διάταξη ορίζει τα εξής:

‘Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπον δικαιούται σεβασμού της περιουσίας του. Κανείς δεν μπορεί να στερηθεί της ιδιοκτησίας του παρά μόνο για λόγους δημοσίας ωφελείας και υπό τους προβλεπόμενους από το νόμο και τις γενικές αρχές του δημοσίου δικαίου όρους.

Οι προαναφερόμενες διατάξεις δεν θίγουν το δικαίωμα παντός Κράτους να θέσει σε ισχύ Νόμους, τους οποίους κρίνει απαραίτητους, προς ρύθμιση της χρήσης αγαθών σύμφωνα με το δημόσιο συμφέρον ή προς εξασφάλιση της καταβολής φόρων ή άλλων εισφορών ή προστίμων’.

Η Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι η προσφεύγουσα δεν στερήθηκε της ‘περιουσίας’ της και ότι ο Ν.1759/1988 απλώς μετέβαλε για το μέλλον τη νομική κατάσταση που ίσχυε τότε μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών.

Το Δικαστήριο σημειώνει κατ’αρχήν ότι η προσφεύγουσα είχε λάβει το τμήμα του μισθώματος που της αναλογούσε για την περίοδο κατά την οποία η σύμβαση υπομίσθωσης παρέμεινε σε ισχύ. Όσον αφορά τις αξιώσεις της για το μίσθωμα της περιόδου από 18 Μαρτίου 1988 και μετά, το Δικαστήριο είναι της άποψης ότι αυτές αποτελούσαν προσμονή μελλοντικού εισοδήματος που δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως ‘περιουσία’ σύμφωνα με την έννοια του Άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου, καθώς δεν είχαν αναγνωριστεί ούτε προσδιοριστεί από οριστική δικαστική απόφαση. Αυτή όμως είναι η προϋπόθεση προκειμένου μία αξίωση να είναι σίγουρη, εκτελέσιμη και, συνεπώς, προστατευόμενη από το Άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου (δείτε, μεταξύ άλλων αρχών, την απόφαση στην υπόθεση Στραν Ελληνικά Διϋλιστήρια και Στρατής Ανδρεάδης κατά της Ελλάδας, ως ανωτέρω, σ.84-85 παρα.59-62). Ούτε μπορούσε η προσφεύγουσα να βασίζεται σε μία ‘νόμιμη

προσδοκία' ότι οι αξιώσεις της θα παραχωρούνταν (δείτε, *a contrario*, την από 20 Νοεμβρίου 1995 απόφαση στην υπόθεση *Pres-sos Compañía Naviera S.A.* και άλλοι κατά του Βελγίου, Σειρά Α, Νο 332, σελ.21, παρα.31), καθώς η νομική βάση αυτών των αξιώσεων, δηλαδή η συμφωνία μίσθωσης, είχε τερματιστεί στις 18 Μαρτίου 1988.

Υπό τις συνθήκες αυτές, το Δικαστήριο θεωρεί ότι ο τερματισμός της συμφωνίας υπομίσθωσης στην οποία η προσφεύγουσα ήταν μέρος δυνάμει του Ν.1759/1988 δεν επηρέασε κανένα από τα περιουσιακά δικαιώματα που προστατεύει το Άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου.

Συνεπώς, η αιτίαση αυτή είναι εμφανώς αβάσιμη και πρέπει να απορριφθεί σύμφωνα με το Άρθρο 35 παρα.3 και 4 της Σύμβασης.

3. Η προσφεύγουσα αιτιάται περαιτέρω ότι ήταν ο μόνος στόχος του Ν.1759/1988 και ότι, συνεπώς, έτυχε διαφορετικής αντιμετώπισης σε σύγκριση με όλους τους άλλους μισθωτές. Επικαλείται το Άρθρο 14 της Σύμβασης σε συνδυασμό με το Άρθρο 6 παρα.1 της Σύμβασης και το Άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου. Το Άρθρο 14 ορίζει τα ακόλουθα:

‘Η χρήση των αναγνωριζόμενων στην παρούσα Σύμβαση δικαιωμάτων και ελευθεριών πρέπει να εξασφαλισθεί ασχέτως διακρίσεως φύλου, φυλής, χρώματος, γλώσσας, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, εθνικής ή κοινωνικής προελεύσεως, συμμετοχής σε εθνική μειονότητα, περιουσίας, γεννήσεως ή άλλης καταστάσεως’.

Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, το Άρθρο 14 συμπληρώνει τις άλλες ουσιώδεις διατάξεις της Συμβάσεως και των Πρωτοκόλλων της. Δεν έχει ανεξάρτητη ύπαρξη, καθώς ισχύει αποκλειστικά σε σχέση με τα ‘δικαιώματα και τις ελευθερίες’ που εγγυώνται αυτές οι διατάξεις. Παρόλο που η εφαρμογή του Αρθρου 14 δεν προϋποθέτει παραβίαση μίας ή περισσοτέρων από αυτές τις διατάξεις - και στον βαθμό αυτό είναι αυτόνομη - δεν μπορεί να υπάρξει χώρος για την εφαρμογή του παρά μόνον εάν τα πραγματικά γεγονότα της υπόθεσης ανήκουν στην σφαίρα ενός ή περισσοτέρων από αυτές τις τελευταίες (δείτε, μεταξύ πολλών άλλων αρχών, την από 28

Οκτωβρίου 1987 απόφαση στην υπόθεση Inze κατά Αυστρίας, Σειρά Α Νο 126, σ.17 παρα.36).

Το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι στην παρούσα υπόθεση δεν υπάρχει παραβίαση των Άρθρων 6 παρα.1 της Σύμβασης και 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου, θεωρούμενων μεμονωμένα. Απομένει, συνεπώς, να εξεταστεί εάν υπάρχει παραβίαση αυτών των διατάξεων σε συνάρτηση με το Άρθρο 14.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το Άρθρο 14 παραβιάζεται στις περιπτώσεις που, χωρίς αντικειμενική και εύλογη δικαιολογία, πρόσωπα σε 'σχετικώς' παρόμοιες καταστάσεις τυγχάνουν διαφορετικής αντιμετώπισης. Πρέπει, συνεπώς, να προσδιοριστεί, μεταξύ άλλων, ότι η κατάσταση του φερόμενου ως θύματος μπορεί να χαρακτηριστεί παρόμοια με εκείνη προσώπων που έχουν τύχει καλύτερης αντιμετώπισης (δείτε την από 28 Σεπτεμβρίου 1995 απόφαση στην υπόθεση Spadea και Scalabrino κατά της Ιταλίας, Σειρά Α Νο 315-B, σελ.28 παρα.45).

Στην παρούσα υπόθεση το Δικαστήριο επισημαίνει ότι δεν έχει αποδειχθεί ότι το Άρθρο 34 παρα.3 του Ν.1759/1988 είχε αποκλειστικό στόχο την προσφεύγουσα. Το Άρθρο είχε αντικειμενική και απρόσωπη σύνταξη και διήπε οποιαδήποτε υπόθεση εντός του εύρους ισχύος του. Συνεπώς, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι υπήρξε οποιαδήποτε διαφορά στην μεταχείριση σε βάρος της προσφεύγουσας.

Συνεπώς, η αιτίαση αυτή είναι εμφανώς αβάσιμη και πρέπει να απορριφθεί σύμφωνα με το Άρθρο 35 παρα.3 και 4 της Σύμβασης.

4. Τέλος, η προσφεύγουσα αιτιάται ότι δεν υπάρχει στο Ελληνικό δίκαιο αποτελεσματικό μέσο προσβολής της θέσπισης του Ν.1759/1988 και της εφαρμογής του στην υπόθεσή της, ούτε και των διακρίσεων που ισχυρίζεται ότι υπέστη. Επικαλείται το Άρθρο 13 της Σύμβασης που προβλέπει τα εξής:

‘Κάθε πρόσωπο του οποίου τα αναγνωριζόμενα στην παρούσα Σύμβαση δικαιώματα και ελευθερίες παραβιάστηκαν, έχει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον εθνικής αρχής, έστω και αν η παραβίαση διαπράχθηκε από πρόσωπα που ενεργούσαν στο πλαίσιο της εκτέλεσης των δημόσιων καθηκόντων τους’.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι τα όργανα της Σύμβασης έχουν επανειλημμένα κρίνει ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί βάσει του Άρθρου 13 ότι πρέπει να υπάρχει ένα ένδικο μέσο κατά των νομοθετημάτων που θεωρούνται ότι δεν συμμορφώνονται με την Σύμβαση. Ένα τέτοιο ένδικο μέσο θα ισοδυναμούσε στην πραγματικότητα με κάποιου είδους δικαστική αναθεώρηση της νομοθεσίας, καθώς οποιαδήποτε άλλη αναθεώρηση - γενικώς επαρκής για το Άρθρο 13 που απαιτεί μόνον μία 'προσφυγή ενόπιον εθνικής αρχής' - δύσκολα θα μπορούσε να είναι αποτελεσματική αναφορικά με τη νομοθεσία (δείτε, μεταξύ πολλών άλλων, Νο 24581/94, dec.06.04.1995, DR 81, σελ.123).

Συνεπώς, η παρούσα αιτίαση είναι εμφανώς αβάσιμη και πρέπει να απορριφθεί σύμφωνα με το Άρθρο 35 παρα.3 και 4 της Σύμβασης.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο ομόφωνα
Κηρύσσει την προσφυγή απαράδεκτη.

(Υπογραφές)

ERIK FRIBERGH, Γραμματέας,
FRANÇOISE TULKENS, Πρόεδρος